

**Δραστηριότητες
για τη δημιουργία επαγγελματικών
κοινοτήτων μάθησης (ΕΚΜ) και τη
διευκόλυνση της έρευνας και του
αναστοχασμού**

LeaFaP

Leading and Facilitating Professional Learning Communities
in Schools towards an Inquiry-based and Reflective Practice
KA220-SCH - Cooperation partnerships in school education

Οργανωτική Διάσταση

1. Τίτλος	Οργανωτικά Στοιχεία - Πόσο καλά έχουμε προχωρήσει στην οργανωτική διάσταση;
2. Διάρκεια	περίπου 45 λεπτά
3. Προηγούμενη εμπειρία σε ΕΚΜ	Ομαδική εργασία στην οποία έχει ολοκληρωθεί η πρώτη δραστηριότητα σχετικά με τις οργανωτικές πτυχές και έχουν πραγματοποιηθεί 2-3 συναντήσεις από τότε.
Στόχοι της δραστηριότητας	✓ Διεξαγωγή αξιολόγησης σχετικά με τις διοικητικές πτυχές ως είδος αυτοπαρακολούθησης ✓ Αναγνώριση επιτυχών και λιγότερο επιτυχών διαδικασιών ✓ Ανάπτυξη πρακτικών αλλαγών για πιο αποτελεσματική συνεργασία
4. Περιγραφή της δραστηριότητας (350-500 λέξεις)	Εισαγωγή (5') α) Ο/Η Διευκολυντής/τρια (Δ) καλωσορίζει όλους τους συμμετέχοντες και παρουσιάζει μια επισκόπηση της συνάντησης της ΕΚΜ. β) Ο/Η (Δ) εισάγει την ιδέα της δραστηριότητας: οι συμμετέχοντες να ανακαλέσουν τις πρόσφατα συμφωνημένες εξελίξεις σχετικά με τις οργανωτικές πτυχές και να αναστοχαστούν τι έχει υλοποιηθεί με επιτυχία και ποια σημεία ενδέχεται να απαιτούν επιπλέον προσπάθεια. Σκοπός είναι η υποστήριξη της συνεργασίας μέσω μιας δεσμευτικής οργανωτικής δομής. Η Δραστηριότητα 1 περιλάμβανε μια λεπτομερή επισκόπηση των οργανωτικών διαστάσεων. Η Δραστηριότητα 2 επικεντρώνεται στην παρακολούθηση μιας επόμενης συνεδρίας της ΕΚΜ, καθώς και στον σχεδιασμό του επόμενου αναπτυξιακού βήματος μέσα από ένα σχέδιο δράσης. Φάση Εργασίας 1: Επισκόπηση της κατάστασης ανάπτυξης των οργανωτικών διαστάσεων (5') α) Ο/Η Διευκολυντής/τρια (Δ) απλώνει μια μεγάλη εκτυπωμένη φωτογραφία της επεξεργασμένης εικόνας από την τελευταία συνάντηση, η οποία περιλαμβάνει επισκόπηση των οργανωτικών πτυχών που είχαν συζητηθεί και συμφωνηθεί για ανάπτυξη στη Δραστηριότητα 1. Η εικόνα μπορεί επίσης να διανεμηθεί έντυπα σε όλους τους συμμετέχοντες. β) Ο/Η Δ ζητά από την ομάδα να χρησιμοποιήσει μικρές «χαρούμενες φατσούλες» (ή εναλλακτικά πολύχρωμα post-it) για να υποδείξουν ποιες πτυχές θεωρούν ότι έχουν υλοποιηθεί επιτυχώς και ποιες εξακολουθούν να χρειάζονται δουλειά. Τα μέλη τοποθετούν τις φατσούλες με βάση την προσωπική τους εκτίμηση, χωρίς ακόμα να συζητήσουν μεταξύ τους. Αυτή η διαδικασία προσφέρει μια άμεση και οπτική επισκόπηση του πώς κάθε άτομο βιώνει την πρόοδο. Φάση Εργασίας 2: Συστηματοποίηση & Ανάπτυξη προτάσεων από τις ομάδες (15-20') α) Ο/Η Δ και η ομάδα εστιάζουν στις 2-3 πτυχές που έλαβαν την πιο έντονη αρνητική αξιολόγηση (δηλαδή χωρίς φατσούλες). Ο/Η Δ κατευθύνει τη συζήτηση με ερωτήσεις όπως: Πώς αναγνωρίζετε ότι μια πτυχή δεν έχει προχωρήσει ικανοποιητικά; (π.χ. με δείκτες ή σημάδια) Γιατί δεν έχει βελτιωθεί μέχρι τώρα; (αιτίες, εμπόδια, έλλειψη πόρων) Πώς αυτό εμποδίζει την επίτευξη των στόχων της ομάδας; (σύνδεση με τη μεθοδολογία της ΕΚΜ) Ο/Η Δ σημειώνει τις πτυχές που αναφέρονται σε «κάρτες συντονισμού» (βλ. υλικό 2 στο Παράρτημα) προκειμένου ο καθένας να έχει μια επισκόπηση της συζήτησης. β) Ο/Η Δ προσκαλεί τους συμμετέχοντες να αναστοχαστούν αν ο αρχικά συμφωνημένος τρόπος βελτίωσης ήταν ακατάλληλος ή απλώς δεν εφαρμόστηκε σωστά: Είναι ακόμα κατάλληλη η αρχική ιδέα ή πρέπει να ακολουθηθεί με συνέπεια;

	Αν όχι, πώς μπορούμε να την προσαρμόσουμε ή να σκεφτούμε νέες ιδέες; Ποια βοήθεια μπορεί να χρειαστούμε; Οι νέες ιδέες σημειώνονται σε κάρτες διαφορετικού χρώματος. Τα βήματα (α) και (β) μπορούν να γίνουν διαδοχικά ή να συνδυαστούν, ανάλογα με τη ροή της ομάδας. Φάση Εργασίας 3: Δημιουργία νέων συμφωνιών (15') α) Ο/Η (Δ) ζητά από τους συμμετέχοντες να διαμορφώσουν ένα αναλυτικό σχέδιο για το πώς θα προχωρήσουν στη βελτίωση των πτυχών που παρουσιάζουν ελλείψεις, καθώς και να συμφωνήσουν στα επόμενα βήματα. β) Ο/Η Δ προσφέρει πρότυπο σχεδίου δράσης και οι συμμετέχοντες συνεργάζονται για τον κοινό προγραμματισμό. Κλείσιμο (5') Στο τέλος της διαδικασίας, ο/η Δ συνοψίζει τους βασικούς στόχους και συμφωνίες που προέκυψαν από τη συνάντηση. Υπενθυμίζει επίσης στους συμμετέχοντες να παρακολουθήσουν τις ενέργειές τους, εφόσον έχουν αναλάβει συγκεκριμένες υποχρεώσεις.
5. Διαστάσεις ΕΚΜ	Οργανωτική Διάσταση 6.2 Παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και της προόδου μιας ΕΚΜ και αποτελεσματική διαχείριση της τεκμηρίωσης
6. Μαθησιακά αποτελέσματα για τους συμμετέχοντες	Γνώση: - Κατανόηση τεχνικών παρακολούθησης και αξιολόγησης προόδου. - Εργαλεία για την παρακολούθηση δραστηριοτήτων και την τήρηση αρχείων. Δεξιότητες: - Παρακολούθηση της προόδου και τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων ΕΚΜ. Στάσεις: - Δέσμευση στη διαφάνεια και την ευθύνη στην παρακολούθηση της προόδου.
7. Μορφή δραστηριότητας	Ομαδικές δραστηριότητες
8. Υλικά και Εργαλεία	Υλικό 1: Εικόνα των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας 1 (ως φωτογραφία ή έντυπο) Υλικό 2: Κάρτες συντονισμού Υλικό 3: Αυτοκόλλητα (Χαμόγελο, χρώματα) Εργαλείο 1: Κύριες ερωτήσεις για προβληματισμό (μπορεί να κοπεί ως κάρτες) Εργαλείο 2: Πρότυπο Σχεδίου Δράσης για λεπτομερή προγραμματισμό
9. Χώρος & Προετοιμασία	Τραπέζι για ομαδική εργασία
10. Διάσταση Συμπερίληψης	Ο/Η (Δ) λαμβάνει υπόψη ότι οι συμφωνημένες βελτιώσεις μπορεί να μην έχουν ακολουθηθεί με συνέπεια από μεμονωμένους συμμετέχοντες και ότι αυτό θα μπορούσε να τεθεί στη συζήτηση. Ο/Η Δ θα πρέπει να κατευθύνει μια τέτοια συζήτηση προς την ερώτηση για βοήθεια που μπορεί να χρειαστούν ώστε να μπορέσουν να τις ακολουθήσουν με συνέπεια την επόμενη φορά. Ίσως όλοι οι συμμετέχοντες να μην συμμετείχαν στη δραστηριότητα 1. Σε αυτή την περίπτωση, ο/η Δ βεβαιώνεται ότι ένα από τα μέλη του ΕΚΜ εξηγεί πώς σχηματίστηκε η εικόνα (Υλικό 1) και έτσι όλοι μπορούν να ενημερωθούν για τη διαδικασία. Αν υπάρχουν συμμετέχοντες στην ΕΚΜ οι οποίοι είναι με περιορισμούς στην όραση, ο/η Δ περιγράφει την εικόνα και βοηθά να κολλήσουν τα αυτοκόλλητα.
11. Προώθηση δημοκρατικών αξιών	Κάθε μέλος έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει στην κριτική ανασκόπηση, ανάπτυξη και λήψη αποφάσεων. Η τελική συμφωνία για οργανωτικά ζητήματα θα βασίζεται στις ιδέες και τις δυνατότητες όλων των συμμετεχόντων.
12. Προσαρμογή σε ψηφιακές ΕΚΜ	Τα βήματα για την παρακολούθηση της ανάπτυξης των οργανωτικών ζητημάτων μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σε μια διαδικτυακή συνάντηση. - Η ανταλλαγή διαδικτυακά μπορεί να γίνει με έναν συνεργατικό πίνακα. - Η εικόνα μπορεί να εμφανιστεί στον πίνακα. - Τα (χαμογελαστά) αυτοκόλλητα σε διάφορα χρώματα για να διακρίνονται. - Οι κύριες ερωτήσεις μπορούν να αναρτηθούν.

	Το πρότυπο μπορεί να συμπληρωθεί μέσω μιας κοινής διαδικασίας συμπλήρωσης διαμοιρασμένου εγγράφου.
13. Βιβλιογραφία & προτεινόμενες πηγές	Kansteiner, K., Welther, S. & Schmid, S. (2023). Professionelle Lerngemeinschaften für Schulleitungen und Lehrkräfte. Chancen des Kooperationsformats für Schulentwicklung und Professionalisierung. Weinheim: Beltz. https://www.beltz.de/fachmedien/erziehungswissenschaft/produkte/details/48917-professionelle-lerngemeinschaften-fuer-schulleitungen-und-lehrkraefte.html Kansteiner, K. & Welther, S. (2025). Praxishandbuch für Professionelle Lerngemeinschaften in der Kooperation zwischen Kitas sowie Kitas und Grundschulen. Weinheim: Beltz (in press) https://www.beltz.de/fachmedien/fruehpaedagogik/produkte/details/55218-praxishandbuch-professionelle-lerngemeinschaften-in-kita-und-kita-grundschul-kooperationen.html
14. Παράρτημα	Ναι

Παράρτημα

Υλικό 1: Εικόνες των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας 1 (ως φωτογραφία ή έντυπο)

Υλικό 2: Κάρτες συντονισμού

Υλικό 3: Αυτοκόλλητα

Εργαλείο 1: Κύριες ερωτήσεις για αναστοχασμό (οι κάρτες μπορούν να κοπούν)

Δείκτες	
Πώς αναγνωρίζουμε ότι μια πτυχή δεν έχει ακόμη βελτιωθεί ή ακολουθηθεί με επιτυχία; <i>Ποιες στρατηγικές ελέγχου γνωρίζουμε; Ποιοι συγκεκριμένοι δείκτες είναι σχετικοί;</i>	
Ανασταλτικοί παράγοντες	
Γιατί δεν έχουμε βελτιωθεί μέχρι τώρα; <i>Ποιους συγκεκριμένους μηχανισμούς και/ή προκλήσεις μπορούμε να ταυτοποιήσουμε;</i>	
Επιπτώσεις	
Πόσο εμποδίζει την στοχοθετημένη εργασία της ΕΚΜ μας αν δεν βελτιώσουμε πτυχές που δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί πλήρως; <i>Τι συμβαίνει αν δεν βελτιώσουμε αυτές τις πτυχές; Πώς θα μπορούσε να είναι η ΕΚΜ μας αν αντιμετωπίζαμε αυτές τις πτυχές με δέσμευση;</i>	
Αναζήτηση ανάπτυξης	
Είναι ο τρόπος σκέψης μας για την ανάπτυξη της οργανωτικής πτυχής ακόμα ο σωστός; <i>Πρέπει απλώς να συνεχίσουμε στην ίδια πορεία συνεπώς; Μπορούμε να υποστηρίξουμε τη διαδικασία μας με ένα σχέδιο δράσης;</i>	
Εναλλακτική επιλογή για ανάπτυξη	
Πρέπει να επιδιώξουμε μια διαφορετική ιδέα σε αυτό το σημείο και ποια θα μπορούσε να είναι αυτή; <i>Πού μπορούμε να βρούμε παραδείγματα της πτυχής Χ ή Ψ; Ποιος γνωρίζει κάποιον που έχει εμπειρία με αυτό; Πού μπορούμε να το ψάξουμε / κάνουμε μια διερεύνηση;</i>	
Υποστήριξη	
Τί είδους υποστήριξη χρειαζόμαστε; Ποια εξωτερική υποστήριξη θα μπορούσε να είναι χρήσιμη; <i>Που εντοπίζουμε την ειδημοσύνη μας;</i>	

Εργαλείο 2: Πρότυπο Σχεδίου Δράσης για λεπτομερή προγραμματισμό

Οργανωτικός Τομέας	
1. Στόχος	Σε ποιότητα πρακτικής θέλουμε να βελτιώσουμε αυτόν τον οργανωτικό τομέα;
2. Λογική	Γιατί ακριβώς επικεντρωνόμαστε στη βελτίωση αυτού του τομέα;
3. Σχεδιασμός και Πόροι	Τι βήματα πρέπει να ακολουθήσουμε για να το επιτύχουμε; Ποιος είναι υπεύθυνος; Ποια βοήθεια / πόρους χρειαζόμαστε;
4. Δείκτες Βελτίωσης	Πώς θα γνωρίζουμε πότε έχουμε φτάσει στον στόχο;

Leafap

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

Αυτό το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Εκτελεστικής Υπηρεσίας Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η EACEA δε φέρουν καμία ευθύνη για αυτές.